

Nr 274.

Av herrar **Olsson** i Kullenbergstorp och **Andersson** i Grimbo, *angående införande av importavgifter å fodermedel och där-
emot svarande restitution vid export av vissa animaliska
jordbruksprodukter.*

Det förödande prisfallet på jordbruksprodukter har nu träffat även den animaliska produktionen över hela fältet. Man synes t. o. m. ha kommit i det läget, att prisfallet hårdast drabbar de förädlade jordbruksprodukterna. Den frågan inställer sig, om det verkligen icke är möjligt att i någon mån påverka prisutvecklingen, som hotar att helt underminera våra lantbrukares existensvillkor. Då producenterna i vårt land icke kunna i nämnvärd grad påverka prissättningen på världsmarknaden, ställas de inför uppgiften att på andra vägar söka giva lantmännen ett bättre utbyte av produktionen. Det senaste årets starka prisfall för smör och fläsk på exportmarknaden har i hög grad aktualiserat frågan om stödåtgärder för exporten av dessa varuslag. Vid förra årets riksdag framlades ett förslag om införande av en avgift för importerade fodermedel och denna avgifts restituerande vid export av den färdiga produkten, vilken tanke vi fortfarande anse vara värd en närmare undersökning. Kunde den realiseras, vore det kanske möjligt att bringa den del av produktionen, det här gäller att bispringa, en god hjälp.

Restitutionsprincipen tillämpas i stor utsträckning på andra områden. En å råvaran och halvfabrikatet åsatt tull återbekommes av tillverkaren vid utförelsen av färdigfabrikatet, vid vars tillverkning ifrågavarande råvara eller råvara av enahanda slag tagits i bruk. En dylik tullrestitutionsprincip, som sedan gammalt befunnits lämplig och gämlig för den industriella produktionens vidkommande, borde även kunna komma till användning för jordbrukets produktion, varvid vi här närmast tänka på framställningen av animaliska produkter. I en av dir. Nanneson utförd beräkning, återgiven som bilaga till särskilda utskottets utlåtande nr 2 vid 1930 års riksdag, angives noggrant, hur mycket en variation i priset per foderenhet betyder i variation av produktionskostnaderna för den färdiga varan. Med hjälp av dylika beräkningar torde det icke falla sig svårt att även för jordbrukets produkter tillämpa det nyssnämnda restitutionsförfarandet. Då priset inom landet å animaliska produkter i de flesta fall är beroende av det pris, som uppnås vid export, synes här finnas en väg att indirekt gagna producenterna.

Då det torde vara otänkbart att under nuvarande finansiella förhållanden ifrågasätta någon betydligare direkt statsutgift och den invändningen brukar framställas, att direkt statsbidrag till en exportvara verkar som exportpremie, varför man hyser en viss fruktan för repressalier från importländernas sida, men såvitt vi veta aldrig ifrågasatts något dylikt beträffande restitutionsförfarandet och någon invändning i dylik riktning knappast med fog kan göras mot ett tillvägagångssätt, innefattande importavgifter på fodermedel och restitution vid den färdiga produktens utförsel, vilja vi föreslå ett system av detta slag. Som utgångspunkt för ett förfaringssätt av ovan angivet slag ha vi tänkt oss en importavgift av 2 öre per kilogram fodermedel samt en restitution vid utförseln av smör å 40 öre per kilogram, fläsk 20 öre per kilogram, levande svin 10 öre per kilogram och ägg 20 öre per kilogram. Dessa siffror angivas dock endast som utgångspunkter och ej i något avseende såsom normerande. Vi ha endast medtagit dessa fyra slag av förädlade jordbruksprodukter, då dessa spela den ojämförligt största rollen för jordbrukarna och för det mindre jordbruket helt enkelt äro avgörande för dess existens. Såvitt vi kunnat finna har ej något rimligt förslag framlagts, som verkligen går på djupet med det ekonomiska spörsmålet om jordbrukets produktion av förädlade varor. Alla hittills framlagda förslag ha endast berört organisation m. m., frågor som i och för sig äro tillräckligt viktiga men ej gå till själva grunden av det svåra ekonomiska problemet. Detta ha vi ansett vara ytterligare ett skäl, varför nu en utredning i av oss angiven riktning bör företagas för att om möjligt komma till ett verkligt resultat, som ger någon utsikt att kunna bereda det mindre jordbruket existensmöjligheter i vårt land.

Med stöd av det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhänga om utredning angående införande av importavgifter å fodermedel och en mot denna avgift svarande restitution vid export av runmärkt smör, fläsk, levande svin och ägg i syfte att därigenom bereda stöd åt den animaliska produktionen, ävensom om framläggande för riksdagen snarast möjligt av förslag i ämnet.

Stockholm den 22 januari 1931.

Olof Olsson,
Kullenbergstorp.

Herman Andersson.